

att Riksdagen ville besluta den ändring i 14 § Riksdagsordningen, att alla män, som hafva rösträtt i kommunalstämma må vara valberättigade och valbara till Riksdagsmän i Andra Kammaren.

Stockholm den 25 Januari 1878.

Pehr Nilsson,
i Wittjerf.

N:o 128.

Af Herrar P. Staaff och W. Farup: Om statsunderstöd utan återbetalningsskyldighet för byggande af en smalspårig jernväg mellan Näsvisken vid sjön Södra Dellen och Svegs kyrka.

Under den tid som förflutit sedan Styrelsen för Hudiksvalls—Herjeådalens jernvägsaktiebolag hos Kongl. Maj:t i underdånighet gjorde framställning om understöd till byggande af bolagets tillämnade jernväg emellan Näsvisken vid sjön Södra Dellen och Svegs kyrka i Herjeådalen, hvilken framställning då icke lyckades tillvinna sig nådigt bifall, hafva förhållandena förändrat sig endast på det sätt, att behovet af kommunikationsleden blifvit allt mer och mer uppenbart.

Det är under full insigt härom och med uttryckaude af den allmänna be-
dröfvelse, som inom vår ort väckts af svårigheten att tillvinna sig regeringens
uppmärksamhet på vigten af den ifrågavarande banan, hvilken afser förbindelsen
mellan det på kommunikationer vanlottade inre landet, eller provinsen Herjeå-
dalen samt kusten vid Hudiksvall, som vi, i den vissa tillförsigt att detta företag
slutligen skall bryta sig framåt, nu desto hellre våga vända oss till Riksdagen med
påkallande af allmänt understöd för jernvägens åstadkommande, som den allmänna
penningeförlägenheten och den af en felslagen skörd framkallade dyrheten på
lifsmedel gör tidpunkten för understödets sökande särdeles lämplig. Det är nem-

ligen berörda omständigheter i förening med de, särdeles under senare tider, allt mer och mer ökade svårigheter och dyrheten af en transport ända till och med 25 mil af erforderliga lifsförnödenheter, som allt mer och mer lägga i dagen behofvet af den ifrågavarande jernvägsförbindelsen, hvartill kommer att den föreslagna jernvägen otvifvelaktigt medför en tillökning från tvenne sidor af den trafik, som är för norra stambanan påräknelig, en trafik tillökning, som med den rigtning stambanan fått är af en oberäknelig vigt och betydelse för det allmänna.

Här saknas utrymme att fullständigt utveckla alla de omständigheter som göra den föreslagna jernvägen till en bland de af behofvet mest påkallade enskilda jernvägsförbindelser i riket; i denna del hänvisa vi till de i Kongl. Civil-departementet befintliga denna fråga rörande handlingar äfvensom till de motioner, som i fråga om denna bana blifvit tillföre vid 1876 års riksdag väckta, hvarjemte vi åberopa det förhållande, som icke torde kunna vederläggas, eller att ingen af de i Norrland befintliga enskilda jernvägar någonsin lemnat annat än särdeles goda resultat och att dessa jernvägsanläggningar således icke torde behöfva blifva föremål för några senare framtida försök att tillvinna respektive bolagen några ytterligare fördelar i och för banornas fullbordande eller deras inlösen af staten, hvarförutan den omständigheten, att ett betydligt låneanslag af mer än 880,000 kronor en gång varit af 1859 och 1860 årens Riksdagar beviljadt för blott en ringa del af den nu ifrågavarande banan, ehuru detta låneunderstöd i följd af mellankommande hinder då icke kunde lyftas, bevisar att nu omberörda bansträckning varit redan då erkänd såsom en behjertansvärd kommunikation förtjent af statsunderstöd; och torde slutligen det uttalande rörande bansträckningens nytta och berättigande af understöd, som förekommer i Herr Chefens för Civil-departementet under 1876 års riksdag till Kongl. Maj:t afgifna underdåniga yttrande i fråga om norra stambanans rigtning, få anses såsom ett af regeringen gifvet löfte om framtida understöd från det allmännas sida i och för den nu ifrågasatta bansträckningens åstadkommande eller anläggningens underlättande.

Få banor torde finnas som utvisa en så förökad trafik, som Hudiksvall—Näsvikens jernväg under år 1877 företer, enligt hvad det öfver samma trafik af trafikchefen upprättade sammandrag utvisar.

Slutligen och jemte det vi härvid särskildt bifoga förteckning öfver de den ifrågasatta jernvägsanläggningen rörande handlingar, som äro i Civil-departementet tillgängliga, få vi härmed, under åberopande af hvad här ofvan blifvit anfördt, vördsamt föreslå, det behagade Riksdagen besluta

att såsom understöd för byggande af en smalspårig jernväg mellan Näsviken vid sjön Södra Dellen och Svegs kyrka i Herjedalen anslå ett statsunderstöd af 1,000,000 kronor utan återbetalningsskyldighet, att utgå under åren 1878 och 1879,

dock med förbehållen rätt åt det bolag som för vägens byggande bildat sig, eller Hudiksvall—Herjeådalens jernvägsaktiebolag, att derest omständigheterna sådant medgifva spårvidden må förändras till bredspårig, sådan den finnes för statens jernbanor antagen.

Om remiss anhålles till höglöfliga Stats-Utskottet, som torde från Kongl. Civil-departementet förskaffa sig de åberopade handlingarna.

Stockholm den 27 Januari 1878.

Wilh. Farup.

Pehr Staaff.

Bilaga.

Förteckning å Bilagor som medfölja Hudiksvall—Herjeådalens jernvägsaktiebolags styrelses underdåniga ansökning om statsunderstöd af den 29 December 1877.

- A. Afskrift af Kongl. Maj:ts nådiga resolution den 13 April 1877 angående anstånd med jernvägsarbetets påbörjande.
- B. Transsumt af underdånig ansökning om statsunderstöd den 10 Januari 1876.
- C. Transsumt af underdånig ansökning om statslån den 16 Maj 1876.
- D. Protokoll af den 16 December 1875 hållet i Färila vid Bolagets konstituerande.
- E. Bolagsordning tryckt.
- F. *Trafikberäkning för Hudiksvalls—Herjeådalens jernväg* (i Näsvisken—Sveg 15,5 svenska mil) af Oktober 1877 — undertecknad af Styrelsen.
- G. *Sammandrag af trafiken på Hudiksvall—Näsviskens jernväg 1877.*
- H. *Promemoria rörande kostnaden för virkesforsling från Kolsätt till Hudiksvall* — med anmärkningar angående skogstillgången inom trafikområdet.
- I. Uppgift angående kostnaden för flottning från Hybo till Saltvik vid Hudiksvallsfjärden.
- K. *Tryckt uppsats om den i fråga satta jernvägsförbindelsen Hudiksvall—Herjeå-dalen* med en öfersigtskarta.
- L. Löjtnant J. E. Hagdahls af Kongl. Maj:ts pröfvade och af öfersigtskarta och utlåtande beledsagade kostnadsförslag.

Bih. till Riksd. Prot. 1878. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 18 Häft.

- M. Majoren m. m. R. Schoughs bearbetning och yttrande öfver samma kostnadsförslag.
- N. 1857 tryckta handlingar rörande föreslagna jernvägar och vattenkommunikationer inom provinsen Norra Helsingland jemte vidfogade karta.
- O. Stats-Utskottets vid 1858 års riksdag afgifna utlåtande N:o 235 angående begärda statsbidrag för enskilda jernvägsanläggningars företagande.
- P. 1860 tryckta handlingar rörande föreslagen jernväg mellan sjön Södra Dellen och Ljusne elf inom provinsen Helsingland.
- Q. 1859 tryckt uppsats om den föreslagna jernvägen emellan sjön Södra Dellen och Ljusne elf inom provinsen Helsingland.
- R. Utdrag af kommunalstämmoprotokoll med Elfros   den 31 Oktober 1875.
- S.   »   »   » Sveg   den 7 November 1875.
- T.   »   »   » Lillherrdal den 21 November 1875.
- U.   »   »   » Linsell   den 31 Oktober 1875.

Af Kongl. Maj:t pröfvade och fastställda ritningar och planer till jernvägsanläggningen;

Karta: 2 blad utvisande skogstillgången inom trafikområdet.

Hudiksvall den 29 December 1877.

Sv. Joh. Sandqvist.

Förestående förteckning återopas af oss såsom bilaga till vår motion rörande anslag åt Hudiksvall—Herjeådalens jernvägsaktiebolag för byggande af smalspårig jernväg mellan Näsviken vid sjön Södra Dellen och Svegs kyrka i Herjeådal, hvilken motion blifvit denna dag väckt.

Stockholm den 27 Januari 1878.

Wilh. Farup.

Pehr Staaff.